

Mátrix-szorzás

Soros algoritmus

Strassen algoritmus

Párhuzamos algoritmus

Összefésülő rendezés

Párhuzamos összefésülés

Batcher-féle páros-páratlan
összefésülés

12. előadás

Párhuzamosság

Párhuzamosítható algoritmusok,
párhuzamosított algoritmusok analízise

Adatszerkezetek és algoritmusok előadás

2018. március 6.

Kósa Márk, Pánovics János,
Szathmáry László és Halász Gábor

Debreceni Egyetem
Informatikai Kar

Ajánlott irodalom:

- ▶ Thomas H. Cormen, Charles E. Leiserson, Ronald L. Rivest, Clifford Stein:
Új algoritmusok, Sclolar Informatika, 2003.
- ▶ Donald E. Knuth: A számítógépprogramozás művészete
1. (Alapvető algoritmusok), Műszaki Könyvkiadó, 1994.
- ▶ Donald E. Knuth: A számítógépprogramozás művészete
3. (Keresés és rendezés), Műszaki Könyvkiadó, 1994.
- ▶ Seymour Lipschutz: Adatszerkezetek,
Panem-McGraw-Hill, Budapest, 1993.
- ▶ Rónyai Lajos, Ivanyos Gábor, Szabó Réka: Algoritmusok,
Typotex, Budapest, 2008.

Félév teljesítésének feltételei:

- ▶ Gyakorlati aláírás
  - 2 ZH
- ▶ Írásbeli vizsga, aminek az értékelésébe ...

További részletek:

<http://hallg.inf.unideb.hu/~halasz>

Kósa Márk
Pánovics János
Szathmáry László
Halász Gábor

Mátrix-szorzás

Soros algoritmus

Strassen algoritmus

Párhuzamos algoritmus

Összefésülő rendezés

Párhuzamos összefésülés

Batcher-féle páros-páratlan
összefésülés

Mátrix-szorzás: Soros (egy-szálú) algoritmussal

„Legegyszerűbb” változat

procedure MATRIX_SZOR(A, B, C, n)

1: **for** i $\leftarrow$ 1 **to** n **do**

2:   **for** j $\leftarrow$ 1 **to** n **do**

3:     C[i,j] $\leftarrow$ 0

4:     **for** k $\leftarrow$ 1 **to** n **do**

5:       C[i,j] $\leftarrow$ C[i,j]+A[i,k]*B[k,j]

6:     **end for**

7:   **end for**

8: **end for**

end procedure

Hány műveletet kell
végrehajtani a sikeres
számolás érdekében?

$$T(n) = \Theta(n^3)$$

Mátrix-szorzás: Soros (egy-szálú) algoritmussal

„Legegyszerűbb” változat

procedure MATRIX_SZOR(A, B, C, n)

1: **for** i $\leftarrow$ 1 **to** n **do**

2:   **for** j $\leftarrow$ 1 **to** n **do**

3:     C[i,j] $\leftarrow$ 0

4:     **for** k $\leftarrow$ 1 **to** n **do**

5:       C[i,j] $\leftarrow$ C[i,j]+A[i,k]*B[k,j]

6:     **end for**

7:   **end for**

8: **end for**

end procedure

Hány műveletet kell végrehajtani a sikeres számolás érdekében?

$$T(n) = \Theta(n^3)$$

Mátrix-szorzás: Soros (egy-szálú) algoritmussal

„Legegyszerűbb” változat

procedure MATRIX_SZOR(A, B, C, n)

1: **for** i $\leftarrow$ 1 **to** n **do**

2:   **for** j $\leftarrow$ 1 **to** n **do**

3:     C[i,j] $\leftarrow$ 0

4:     **for** k $\leftarrow$ 1 **to** n **do**

5:       C[i,j] $\leftarrow$ C[i,j]+A[i,k]*B[k,j]

6:     **end for**

7:   **end for**

8: **end for**

end procedure

Hány műveletet kell végrehajtani a sikeres számolás érdekében?

$$T(n) = \Theta(n^3)$$

Mátrix-szorítás: Soros (egy-szálú) algoritmussal

„Egyszerű” Oszd-meg-és-uralkodj változat

$$A = \begin{pmatrix} a_{11} & a_{12} & a_{13} & a_{14} & a_{15} & a_{16} & a_{17} & a_{18} \\ a_{21} & a_{22} & a_{23} & a_{24} & a_{25} & a_{26} & a_{27} & a_{28} \\ a_{31} & a_{32} & a_{33} & a_{34} & a_{35} & a_{36} & a_{37} & a_{38} \\ a_{41} & a_{42} & a_{43} & a_{44} & a_{45} & a_{46} & a_{47} & a_{48} \\ a_{51} & a_{52} & a_{53} & a_{54} & a_{55} & a_{56} & a_{57} & a_{58} \\ a_{61} & a_{62} & a_{63} & a_{64} & a_{65} & a_{66} & a_{67} & a_{68} \\ a_{71} & a_{72} & a_{73} & a_{74} & a_{75} & a_{76} & a_{77} & a_{78} \\ a_{81} & a_{82} & a_{83} & a_{84} & a_{85} & a_{86} & a_{87} & a_{88} \end{pmatrix}$$

$$\dots A_{12} = \begin{pmatrix} a_{15} & a_{16} & a_{17} & a_{18} \\ a_{25} & a_{26} & a_{27} & a_{28} \\ a_{35} & a_{36} & a_{37} & a_{38} \\ a_{45} & a_{46} & a_{47} & a_{48} \end{pmatrix} \dots$$

$$A = \begin{pmatrix} A_{11} & A_{12} \\ A_{21} & A_{22} \end{pmatrix}; B = \begin{pmatrix} B_{11} & B_{12} \\ B_{21} & B_{22} \end{pmatrix}; C = \begin{pmatrix} C_{11} & C_{12} \\ C_{21} & C_{22} \end{pmatrix}$$

$$C = A \cdot B = \begin{pmatrix} A_{11} \cdot B_{11} + A_{12} \cdot B_{21} & A_{11} \cdot B_{12} + A_{12} \cdot B_{22} \\ A_{21} \cdot B_{11} + A_{22} \cdot B_{21} & A_{21} \cdot B_{12} + A_{22} \cdot B_{22} \end{pmatrix};$$

Mátrix-szorítás

Soros algoritmus

Strassen algoritmus

Párhuzamos algoritmus

Összefésülő rendezés

Párhuzamos összefésülés

Batcher-féle páros-páratlan
összefésülés

Mátrix-szorzás: Soros (egy-szálú) algoritmussal

„Egyszerű” Oszd-meg-és-uralkodj változat

procedure M_S(A, B, C, n)

1: **if** $n=1$ **then**

2:    $c_{11} \leftarrow c_{11} + a_{11} \cdot b_{11}$

3:   **return**

4: **end if**

5: $n \leftarrow n/2$

6: M_S(A_{11} , B_{11} , C_{11} , n)

7: M_S(A_{12} , B_{21} , C_{11} , n)

8: M_S(A_{11} , B_{12} , C_{12} , n)

9: M_S(A_{12} , B_{22} , C_{12} , n)

10: M_S(A_{21} , B_{11} , C_{21} , n)

11: M_S(A_{22} , B_{21} , C_{21} , n)

12: M_S(A_{21} , B_{12} , C_{22} , n)

13: M_S(A_{22} , B_{22} , C_{22} , n)

end procedure

$C \leftarrow C + A \cdot B$

$n \neq 2^k$?

Műveletek száma?

$$T(1) = \Theta(1)$$

$$T(n) = 8T\left(\frac{n}{2}\right) + \Theta(1)$$

$$T(n) = \Theta(n^3)$$

$$T(1) = \Theta(1)$$

$$T(n) = 8T\left(\frac{n}{2}\right) + \Theta(n^2)$$

Párhuzamosság

Kósa Márk
Pánovics János
Szathmáry László
Halász Gábor

Mátrix-szorzás

Soros algoritmus

Strassen algoritmus

Párhuzamos algoritmus

Összefésülő rendezés

Párhuzamos összefésülés

Batcher-féle páros-páratlan
összefésülés

Mátrix-szorzás: Soros (egy-szálú) algoritmussal

„Egyszerű” Oszd-meg-és-uralkodj változat

procedure M_S(A, B, C, n)

1: **if** $n=1$ **then**

2:    $c_{11} \leftarrow c_{11} + a_{11} \cdot b_{11}$

3:   **return**

4: **end if**

5: $n \leftarrow n/2$

6: M_S(A_{11} , B_{11} , C_{11} , n)

7: M_S(A_{12} , B_{21} , C_{11} , n)

8: M_S(A_{11} , B_{12} , C_{12} , n)

9: M_S(A_{12} , B_{22} , C_{12} , n)

10: M_S(A_{21} , B_{11} , C_{21} , n)

11: M_S(A_{22} , B_{21} , C_{21} , n)

12: M_S(A_{21} , B_{12} , C_{22} , n)

13: M_S(A_{22} , B_{22} , C_{22} , n)

end procedure

$C \leftarrow C + A \cdot B$

$n \neq 2^k$?

Műveletek száma?

$$T(1) = \Theta(1)$$

$$T(n) = 8T\left(\frac{n}{2}\right) + \Theta(1)$$

$$T(n) = \Theta(n^3)$$

$$T(1) = \Theta(1)$$

$$T(n) = 8T\left(\frac{n}{2}\right) + \Theta(n^2)$$

Mátrix-szorzás: Soros (egy-szálú) algoritmussal

„Egyszerű” Oszd-meg-és-uralkodj változat

procedure M_S(A, B, C, n)

1: **if** $n=1$ **then**

2:    $c_{11} \leftarrow c_{11} + a_{11} \cdot b_{11}$

3:   **return**

4: **end if**

5: $n \leftarrow n/2$

6: M_S(A_{11} , B_{11} , C_{11} , n)

7: M_S(A_{12} , B_{21} , C_{11} , n)

8: M_S(A_{11} , B_{12} , C_{12} , n)

9: M_S(A_{12} , B_{22} , C_{12} , n)

10: M_S(A_{21} , B_{11} , C_{21} , n)

11: M_S(A_{22} , B_{21} , C_{21} , n)

12: M_S(A_{21} , B_{12} , C_{22} , n)

13: M_S(A_{22} , B_{22} , C_{22} , n)

end procedure

$C \leftarrow C + A \cdot B$

$n \neq 2^k$?

Műveletek száma?

$$T(1) = \Theta(1)$$

$$T(n) = 8T\left(\frac{n}{2}\right) + \Theta(1)$$

$$T(n) = \Theta(n^3)$$

$$T(1) = \Theta(1)$$

$$T(n) = 8T\left(\frac{n}{2}\right) + \Theta(n^2)$$

Mátrix-szorzás: Soros (egy-szálú) algoritmussal

„Egyszerű” Oszd-meg-és-uralkodj változat

procedure M_S(A, B, C, n)

1: **if** $n=1$ **then**

2:    $c_{11} \leftarrow c_{11} + a_{11} \cdot b_{11}$

3:   **return**

4: **end if**

5: $n \leftarrow n/2$

6: M_S(A_{11} , B_{11} , C_{11} , n)

7: M_S(A_{12} , B_{21} , C_{11} , n)

8: M_S(A_{11} , B_{12} , C_{12} , n)

9: M_S(A_{12} , B_{22} , C_{12} , n)

10: M_S(A_{21} , B_{11} , C_{21} , n)

11: M_S(A_{22} , B_{21} , C_{21} , n)

12: M_S(A_{21} , B_{12} , C_{22} , n)

13: M_S(A_{22} , B_{22} , C_{22} , n)

end procedure

$C \leftarrow C + A \cdot B$

$n \neq 2^k$?

Műveletek száma?

$$T(1) = \Theta(1)$$

$$T(n) = 8T\left(\frac{n}{2}\right) + \Theta(1)$$

$$T(n) = \Theta(n^3)$$

$$T(1) = \Theta(1)$$

$$T(n) = 8T\left(\frac{n}{2}\right) + \Theta(n^2)$$

Mátrix-szorzás: Soros (egy-szálú) algoritmussal

„Egyszerű” Oszd-meg-és-uralkodj változat

procedure M_S(A, B, C, n)

1: **if** $n=1$ **then**

2:    $c_{11} \leftarrow c_{11} + a_{11} \cdot b_{11}$

3:   **return**

4: **end if**

5: $n \leftarrow n/2$

6: M_S(A_{11} , B_{11} , C_{11} , n)

7: M_S(A_{12} , B_{21} , C_{11} , n)

8: M_S(A_{11} , B_{12} , C_{12} , n)

9: M_S(A_{12} , B_{22} , C_{12} , n)

10: M_S(A_{21} , B_{11} , C_{21} , n)

11: M_S(A_{22} , B_{21} , C_{21} , n)

12: M_S(A_{21} , B_{12} , C_{22} , n)

13: M_S(A_{22} , B_{22} , C_{22} , n)

end procedure

$C \leftarrow C + A \cdot B$

$n \neq 2^k$?

Műveletek száma?

$$T(1) = \Theta(1)$$

$$T(n) = 8T\left(\frac{n}{2}\right) + \Theta(1)$$

$$T(n) = \Theta(n^3)$$

$$T(1) = \Theta(1)$$

$$T(n) = 8T\left(\frac{n}{2}\right) + \Theta(n^2)$$

Mátrix-szorzás: Soros (egy-szálú) algoritmussal

„Egyszerű” Oszd-meg-és-uralkodj változat

procedure M_S(A, B, C, n)

1: **if** $n=1$ **then**

2:    $c_{11} \leftarrow c_{11} + a_{11} \cdot b_{11}$

3:   **return**

4: **end if**

5: $n \leftarrow n/2$

6: M_S(A_{11} , B_{11} , C_{11} , n)

7: M_S(A_{12} , B_{21} , C_{11} , n)

8: M_S(A_{11} , B_{12} , C_{12} , n)

9: M_S(A_{12} , B_{22} , C_{12} , n)

10: M_S(A_{21} , B_{11} , C_{21} , n)

11: M_S(A_{22} , B_{21} , C_{21} , n)

12: M_S(A_{21} , B_{12} , C_{22} , n)

13: M_S(A_{22} , B_{22} , C_{22} , n)

end procedure

$C \leftarrow C + A \cdot B$

$n \neq 2^k$?

Műveletek száma?

$$T(1) = \Theta(1)$$

$$T(n) = 8T\left(\frac{n}{2}\right) + \Theta(1)$$

$$T(n) = \Theta(n^3)$$

$$T(1) = \Theta(1)$$

$$T(n) = 8T\left(\frac{n}{2}\right) + \Theta(n^2)$$

Mátrix-szorzás: Soros (egy-szálú) algoritmussal

„Egyszerű” Oszd-meg-és-uralkodj változat

procedure M_S(A, a, x, B, b, y, C, c, z, n)

1: **if** $n=1$ **then**

2:    $C[c,z] \leftarrow C[c,z] + A[a,x] * B[b,y]$

3:   **return**

4: **end if**

5: $n \leftarrow n/2$

6: M_S(A, a, x, B, b, y, C, c, z, n)

7: M_S(A, a, x+n, B, b+n, y, C, c, z, n)

8: M_S(A, a, x, B, b, y+n, C, c, z+n, n)

9: M_S(A, a, x+n, B, b+n, y+n, C, c, z+n, n)

10: M_S(A, a+n, x, B, b, y, C, c+n, z, n)

11: M_S(A, a+n, x+n, B, b+n, y, C, c+n, z, n)

12: M_S(A, a+n, x, B, b, y+n, C, c+n, z+n, n)

13: M_S(A, a+n, x+n, B, b+n, y+n, C, c+n, z+n, n)

end procedure

Párhuzamosság

Kósa Márk
Pánovics János
Szathmáry László
Halász Gábor

Mátrix-szorzás

Soros algoritmus

Strassen algoritmus

Párhuzamos algoritmus

Összefésűlő rendezés

Párhuzamos összefésűlés

Batcher-féle páros-páratlan
összefésűlés

Mátrix-szorzás: Soros (egy-szálú) algoritmussal

Strassen algoritmus

- 1 Osszuk fel az A és B mátrixokat $\frac{n}{2} \times \frac{n}{2}$ méretű részmátrixokra.
- 2 Hozzunk létre 10 darab, szintén $\frac{n}{2} \times \frac{n}{2}$ méretű új mátrixot az előbb definiált részmátrixokkal meghatározva:
$$\begin{aligned}S_1 &= B_{12} - B_{22}, & S_2 &= A_{11} + A_{12}, & S_3 &= A_{21} + A_{22}, \\S_4 &= B_{21} - B_{11}, & S_5 &= A_{11} + A_{22}, & S_6 &= B_{11} + B_{22}, \\S_7 &= A_{12} - A_{22}, & S_8 &= B_{21} + B_{22}, & S_9 &= A_{11} - A_{21}, \\S_{10} &= B_{11} + B_{12}.\end{aligned}$$
- 3 Ezek felhasználásával számoljunk ki újabb 7 mátrixot:
$$\begin{aligned}P_1 &= A_{11} \cdot S_1, & P_2 &= S_2 \cdot B_{22}, & P_3 &= S_3 \cdot B_{11}, & P_4 &= A_{22} \cdot S_4, \\P_5 &= S_5 \cdot S_6, & P_6 &= S_7 \cdot S_8, & P_7 &= S_9 \cdot S_{10}.\end{aligned}$$
- 4 És végül határozzuk meg a C (szintén $\frac{n}{2} \times \frac{n}{2}$ méretű) részmátrixait:
$$\begin{aligned}C_{11} &= P_5 + P_4 - P_2 + P_6, & C_{12} &= P_1 + P_2, \\C_{21} &= P_3 + P_4, & C_{22} &= P_5 + P_1 - P_3 - P_7.\end{aligned}$$

Mátrix-szorzás: Soros (egy-szálú) algoritmussal

Strassen algoritmus

► Ami biztos:

- Ez „sokkal” bonyolultabb, mint az előzőek

► Amit nem nyilvánvaló

- Helyes ez egyáltalán?
- Megéri a bonyodalmat?

Azaz hatékonyabb, mint a korábbi algoritmusok?

$$S(n) = 7S(n/2) + \Theta(n^2)$$

$$S(n) = \Theta(n^{\lg 7})$$

Mátrix-szorzás

Soros algoritmus

Strassen algoritmus

Párhuzamos algoritmus

Összefésülő rendezés

Párhuzamos összefésülés

Batcher-féle páros-páratlan
összefésülés

Mátrix-szorzás: Soros (egy-szálú) algoritmussal

Strassen algoritmus

► Ami biztos:

- Ez „sokkal” bonyolultabb, mint az előzőek

► Amit nem nyilvánvaló

- Helyes ez egyáltalán?
- Megéri a bonyodalmat?

Azaz hatékonyabb, mint a korábbi algoritmusok?

$$S(n) = 7S(n/2) + \Theta(n^2)$$

$$S(n) = \Theta(n^{\lg 7})$$

Mátrix-szorzás

Soros algoritmus

Strassen algoritmus

Párhuzamos algoritmus

Összefésülő rendezés

Párhuzamos összefésülés

Batcher-féle páros-páratlan
összefésülés

Mátrix-szorzás: Soros (egy-szálú) algoritmussal

Strassen algoritmus

► Ami biztos:

- Ez „sokkal” bonyolultabb, mint az előzőek

► Amit nem nyilvánvaló

- Helyes ez egyáltalán?
- Megéri a bonyodalmat?

Azaz hatékonyabb, mint a korábbi algoritmusok?

$$S(n) = 7S(n/2) + \Theta(n^2)$$

$$S(n) = \Theta(n^{\lg 7})$$

Mátrix-szorzás

Soros algoritmus

Strassen algoritmus

Párhuzamos algoritmus

Összefésülő rendezés

Párhuzamos összefésülés

Batcher-féle páros-páratlan
összefésülés

Párhuzamos algoritmus

„Legegyszerűbb” változat

procedure MATRIX_SZOR(A, B, C, n)

1: **parallel for** $i \leftarrow 1$ **to** n **do**

2:   **parallel for** $j \leftarrow 1$ **to** n **do**

3:      $C[i,j] \leftarrow 0$

4:     **for** $k \leftarrow 1$ **to** n **do**

5:        $C[i,j] \leftarrow C[i,j] + A[i,k] * B[k,j]$

6:     **end for**

7:   **end for**

8: **end for**

end procedure

▶ work:

$$T_1(n) = \Theta(n^3)$$

▶ span:

$$T_\infty(n) = \Theta(n) \\ (2\Theta(\lg n) + \Theta(n))$$

▶ párhuzamosság:
 $\Theta(n^2)$

▶ Ez tovább
javítható
 $\Theta(n^3 / \lg n)$ -re, ha
párhuzamosítjuk
a 4.–6. sor
ciklusát. DE ...

Párhuzamos algoritmus

„Legegyszerűbb” változat

procedure MATRIX_SZOR(A, B, C, n)

1: **parallel for** $i \leftarrow 1$ **to** n **do**

2:   **parallel for** $j \leftarrow 1$ **to** n **do**

3:      $C[i,j] \leftarrow 0$

4:     **for** $k \leftarrow 1$ **to** n **do**

5:        $C[i,j] \leftarrow C[i,j] + A[i,k] * B[k,j]$

6:     **end for**

7:   **end for**

8: **end for**

end procedure

► work:

$$T_1(n) = \Theta(n^3)$$

► span:

$$T_\infty(n) = \Theta(n) \\ (2\Theta(\lg n) + \Theta(n))$$

► párhuzamosság:
 $\Theta(n^2)$

► Ez tovább
javítható
 $\Theta(n^3 / \lg n)$ -re, ha
párhuzamosítjuk
a 4.–6. sor
ciklusát. DE ...

Párhuzamos algoritmus

„Legegyszerűbb” változat

procedure MATRIX_SZOR(A, B, C, n)

1: **parallel for** $i \leftarrow 1$ **to** n **do**

2:   **parallel for** $j \leftarrow 1$ **to** n **do**

3:      $C[i,j] \leftarrow 0$

4:     **for** $k \leftarrow 1$ **to** n **do**

5:        $C[i,j] \leftarrow C[i,j] + A[i,k] * B[k,j]$

6:     **end for**

7:   **end for**

8: **end for**

end procedure

▶ work:

$$T_1(n) = \Theta(n^3)$$

▶ span:

$$T_\infty(n) = \Theta(n) \\ (2\Theta(\lg n) + \Theta(n))$$

▶ párhuzamosság:
 $\Theta(n^2)$

▶ Ez tovább
javítható
 $\Theta(n^3 / \lg n)$ -re, ha
párhuzamosítjuk
a 4.–6. sor
ciklusát. DE ...

Párhuzamos algoritmus

„Legegyszerűbb” változat

procedure MATRIX_SZOR(A, B, C, n)

1: **parallel for** $i \leftarrow 1$ **to** n **do**

2:   **parallel for** $j \leftarrow 1$ **to** n **do**

3:      $C[i,j] \leftarrow 0$

4:     **for** $k \leftarrow 1$ **to** n **do**

5:        $C[i,j] \leftarrow C[i,j] + A[i,k] * B[k,j]$

6:     **end for**

7:   **end for**

8: **end for**

end procedure

▶ work:

$$T_1(n) = \Theta(n^3)$$

▶ span:

$$T_\infty(n) = \Theta(n) \\ (2\Theta(\lg n) + \Theta(n))$$

▶ párhuzamosság:
 $\Theta(n^2)$

▶ Ez tovább
javítható
 $\Theta(n^3 / \lg n)$ -re, ha
párhuzamosítjuk
a 4.–6. sor
ciklusát. DE ...

Párhuzamos algoritmus

„Legegyszerűbb” változat

procedure MATRIX_SZOR(A, B, C, n)

1: **parallel for** $i \leftarrow 1$ **to** n **do**

2:   **parallel for** $j \leftarrow 1$ **to** n **do**

3:      $C[i,j] \leftarrow 0$

4:     **for** $k \leftarrow 1$ **to** n **do**

5:        $C[i,j] \leftarrow C[i,j] + A[i,k] * B[k,j]$

6:     **end for**

7:   **end for**

8: **end for**

end procedure

▶ work:

$$T_1(n) = \Theta(n^3)$$

▶ span:

$$T_\infty(n) = \Theta(n) \\ (2\Theta(\lg n) + \Theta(n))$$

▶ párhuzamosság:
 $\Theta(n^2)$

▶ Ez tovább
javítható
 $\Theta(n^3 / \lg n)$ -re, ha
párhuzamosítjuk
a 4.–6. sor
ciklusát. DE ...

Párhuzamos algoritmus

„Egyszerű” Oszd-meg-és-uralkodj változat

procedure M_S(A, B, C, n)

1: **if** $n=1$ **then**

2:    $c_{11} \leftarrow c_{11} + a_{11} \cdot b_{11}$

3: **else**

4:    $n \leftarrow n/2$

5:   **spawn** M_S(A_{11} , B_{11} , C_{11} , n)

6:   **spawn** M_S(A_{12} , B_{21} , C_{11} , n)

7:   **spawn** M_S(A_{11} , B_{12} , C_{12} , n)

8:   **spawn** M_S(A_{12} , B_{22} , C_{12} , n)

9:   **spawn** M_S(A_{21} , B_{11} , C_{21} , n)

10:   **spawn** M_S(A_{22} , B_{21} , C_{21} , n)

11:   **spawn** M_S(A_{21} , B_{12} , C_{22} , n)

12:   M_S(A_{22} , B_{22} , C_{22} , n)

13:   **sync**

14: **end if**

end procedure

$C \leftarrow C + A \cdot B$

Helyes ez?

Sajnos nem:
versenyhelyzet

Párhuzamos algoritmus

„Egyszerű” Oszd-meg-és-uralkodj változat

procedure $M\_S(A, B, C, n)$

1: **if** $n=1$ **then**

2:    $c_{11} \leftarrow c_{11} + a_{11} \cdot b_{11}$

3: **else**

4:    $n \leftarrow n/2$

5:   **spawn** $M\_S(A_{11}, B_{11}, C_{11}, n)$

6:   **spawn** $M\_S(A_{12}, B_{21}, C_{11}, n)$

7:   **spawn** $M\_S(A_{11}, B_{12}, C_{12}, n)$

8:   **spawn** $M\_S(A_{12}, B_{22}, C_{12}, n)$

9:   **spawn** $M\_S(A_{21}, B_{11}, C_{21}, n)$

10:   **spawn** $M\_S(A_{22}, B_{21}, C_{21}, n)$

11:   **spawn** $M\_S(A_{21}, B_{12}, C_{22}, n)$

12:    $M\_S(A_{22}, B_{22}, C_{22}, n)$

13:   **sync**

14: **end if**

end procedure

$C \leftarrow C + A \cdot B$

Helyes ez?

Sajnos nem:
versenyhelyzet

Párhuzamos algoritmus

„Egyszerű” Oszd-meg-és-uralkodj változat

procedure $M\_S(A, B, C, n)$

1: **if** $n=1$ **then**

2:    $c_{11} \leftarrow c_{11} + a_{11} \cdot b_{11}$

3: **else**

4:    $n \leftarrow n/2$

5:   **spawn** $M\_S(A_{11}, B_{11}, C_{11}, n)$

6:   **spawn** $M\_S(A_{12}, B_{21}, C_{11}, n)$

7:   **spawn** $M\_S(A_{11}, B_{12}, C_{12}, n)$

8:   **spawn** $M\_S(A_{12}, B_{22}, C_{12}, n)$

9:   **spawn** $M\_S(A_{21}, B_{11}, C_{21}, n)$

10:   **spawn** $M\_S(A_{22}, B_{21}, C_{21}, n)$

11:   **spawn** $M\_S(A_{21}, B_{12}, C_{22}, n)$

12:    $M\_S(A_{22}, B_{22}, C_{22}, n)$

13:   **sync**

14: **end if**

end procedure

$C \leftarrow C + A \cdot B$

Helyes ez?

Sajnos nem:
versenyhelyzet

Párhuzamos algoritmus

„Egyszerű” Oszd-meg-és-uralkodj változat

procedure M_S(A, B, C, n)

```
1: if n=1 then
2:    $c_{11} \leftarrow c_{11} + a_{11} \cdot b_{11}$ 
3: else
4:    $n \leftarrow n/2$ 
5:   spawn M_S( $A_{11}$ ,  $B_{11}$ ,  $C_{11}$ , n)
6:   spawn M_S( $A_{12}$ ,  $B_{21}$ ,  $T_{11}$ , n)
7:   spawn M_S( $A_{11}$ ,  $B_{12}$ ,  $C_{12}$ , n)
8:   spawn M_S( $A_{12}$ ,  $B_{22}$ ,  $T_{12}$ , n)
9:   spawn M_S( $A_{21}$ ,  $B_{11}$ ,  $C_{21}$ , n)
10:  spawn M_S( $A_{22}$ ,  $B_{21}$ ,  $T_{21}$ , n)
11:  spawn M_S( $A_{21}$ ,  $B_{12}$ ,  $C_{22}$ , n)
12:  M_S( $A_{22}$ ,  $B_{22}$ ,  $T_{22}$ , n)
13:  sync
14:  M_ADD(C, T, n)
15: end if
end procedure
```

procedure M_ADD(C, T, n)

```
1: parallel for i  $\leftarrow$  1 to n do
2:   parallel for j  $\leftarrow$  1 to n do
3:      $C[i,j] \leftarrow C[i,j] + T[i,j]$ 
4:   end for
5: end for
end procedure
```

► work: $M_1(n) = \Theta(n^3)$
 $(8M_1(n/2) + \Theta(n^2))$

► span:
 $M_\infty(n) = \Theta(\lg^2 n)$
 $(M_\infty(n/2) + \Theta(\lg n))$

► párhuzamosság:
 $\Theta(n^3 / \lg^2 n)$
Ez jobb, mint az
„egyszerű”
algoritmus
párhuzamossága.

Párhuzamos algoritmus

„Egyszerű” Oszd-meg-és-uralkodj változat

procedure M_S(A, B, C, n)

```
1: if n=1 then
2:    $c_{11} \leftarrow c_{11} + a_{11} \cdot b_{11}$ 
3: else
4:    $n \leftarrow n/2$ 
5:   spawn M_S( $A_{11}$ ,  $B_{11}$ ,  $C_{11}$ , n)
6:   spawn M_S( $A_{12}$ ,  $B_{21}$ ,  $T_{11}$ , n)
7:   spawn M_S( $A_{11}$ ,  $B_{12}$ ,  $C_{12}$ , n)
8:   spawn M_S( $A_{12}$ ,  $B_{22}$ ,  $T_{12}$ , n)
9:   spawn M_S( $A_{21}$ ,  $B_{11}$ ,  $C_{21}$ , n)
10:  spawn M_S( $A_{22}$ ,  $B_{21}$ ,  $T_{21}$ , n)
11:  spawn M_S( $A_{21}$ ,  $B_{12}$ ,  $C_{22}$ , n)
12:  M_S( $A_{22}$ ,  $B_{22}$ ,  $T_{22}$ , n)
13:  sync
14:  M_ADD(C, T, n)
15: end if
end procedure
```

procedure M_ADD(C, T, n)

```
1: parallel for i  $\leftarrow$  1 to n do
2:   parallel for j  $\leftarrow$  1 to n do
3:      $C[i,j] \leftarrow C[i,j] + T[i,j]$ 
4:   end for
5: end for
end procedure
```

► work: $M_1(n) = \Theta(n^3)$
 $(8M_1(n/2) + \Theta(n^2))$

► span:
 $M_\infty(n) = \Theta(\lg^2 n)$
 $(M_\infty(n/2) + \Theta(\lg n))$

► párhuzamosság:
 $\Theta(n^3 / \lg^2 n)$
Ez jobb, mint az
„egyszerű”
algoritmus
párhuzamossága.

Párhuzamos algoritmus

„Egyszerű” Oszd-meg-és-uralkodj változat

procedure M_S(A, B, C, n)

```
1: if n=1 then
2:    $c_{11} \leftarrow c_{11} + a_{11} \cdot b_{11}$ 
3: else
4:    $n \leftarrow n/2$ 
5:   spawn M_S( $A_{11}$ ,  $B_{11}$ ,  $C_{11}$ , n)
6:   spawn M_S( $A_{12}$ ,  $B_{21}$ ,  $T_{11}$ , n)
7:   spawn M_S( $A_{11}$ ,  $B_{12}$ ,  $C_{12}$ , n)
8:   spawn M_S( $A_{12}$ ,  $B_{22}$ ,  $T_{12}$ , n)
9:   spawn M_S( $A_{21}$ ,  $B_{11}$ ,  $C_{21}$ , n)
10:  spawn M_S( $A_{22}$ ,  $B_{21}$ ,  $T_{21}$ , n)
11:  spawn M_S( $A_{21}$ ,  $B_{12}$ ,  $C_{22}$ , n)
12:  M_S( $A_{22}$ ,  $B_{22}$ ,  $T_{22}$ , n)
13:  sync
14:  M_ADD(C, T, n)
15: end if
end procedure
```

procedure M_ADD(C, T, n)

```
1: parallel for i  $\leftarrow$  1 to n do
2:   parallel for j  $\leftarrow$  1 to n do
3:      $C[i,j] \leftarrow C[i,j] + T[i,j]$ 
4:   end for
5: end for
end procedure
```

► work: $M_1(n) = \Theta(n^3)$
 $(8M_1(n/2) + \Theta(n^2))$

► span:
 $M_\infty(n) = \Theta(\lg^2 n)$
 $(M_\infty(n/2) + \Theta(\lg n))$

► párhuzamosság:
 $\Theta(n^3 / \lg^2 n)$
Ez jobb, mint az
„egyszerű”
algoritmus
párhuzamossága.

Párhuzamos algoritmus

„Egyszerű” Oszd-meg-és-uralkodj változat

procedure M_S(A, B, C, n)

```
1: if n=1 then  
2:    $c_{11} \leftarrow c_{11} + a_{11} \cdot b_{11}$   
3: else  
4:    $n \leftarrow n/2$   
5:   spawn M_S( $A_{11}$ ,  $B_{11}$ ,  $C_{11}$ , n)  
6:   spawn M_S( $A_{12}$ ,  $B_{21}$ ,  $T_{11}$ , n)  
7:   spawn M_S( $A_{11}$ ,  $B_{12}$ ,  $C_{12}$ , n)  
8:   spawn M_S( $A_{12}$ ,  $B_{22}$ ,  $T_{12}$ , n)  
9:   spawn M_S( $A_{21}$ ,  $B_{11}$ ,  $C_{21}$ , n)  
10:  spawn M_S( $A_{22}$ ,  $B_{21}$ ,  $T_{21}$ , n)  
11:  spawn M_S( $A_{21}$ ,  $B_{12}$ ,  $C_{22}$ , n)  
12:  M_S( $A_{22}$ ,  $B_{22}$ ,  $T_{22}$ , n)  
13:  sync  
14:  M_ADD(C, T, n)  
15: end if  
end procedure
```

procedure M_ADD(C, T, n)

```
1: parallel for i  $\leftarrow$  1 to n do  
2:   parallel for j  $\leftarrow$  1 to n do  
3:      $C[i,j] \leftarrow C[i,j] + T[i,j]$   
4:   end for  
5: end for  
end procedure  
  
► work:  $M_1(n) = \Theta(n^3)$   
    $(8M_1(n/2) + \Theta(n^2))$   
  
► span:  
    $M_\infty(n) = \Theta(\lg^2 n)$   
    $(M_\infty(n/2) + \Theta(\lg n))$   
  
► párhuzamosság:  
    $\Theta(n^3 / \lg^2 n)$   
   Ez jobb, mint az  
   „egyszerű”  
   algoritmus  
   párhuzamossága.
```


$$M_{\infty}(n) = M_{\infty}(n/2) + \Theta(\lg n)$$

Theorem (Mester tétel)

Legyenek $a \geq 1$, $b > 1$ állandók, $f(n)$ egy függvény, $T(n)$ pedig a nemnegatív egészeken a

$$T(n) = aT\left(\frac{n}{b}\right) + f(n)$$

rekurzív egyenlettel definiált függvény, ahol n/b jelentheti akár az $\lfloor n/b \rfloor$ egészrészt, akár az $\lceil n/b \rceil$ egészrészt. Ekkor:

- ① Ha $f(n) = O(n^{\log_b a - \epsilon})$, egy $\epsilon > 0$ állandóval, akkor
 $\longrightarrow T(n) = \Theta(n^{\log_b a})$.
- ② Ha $f(n) = \Theta(n^{\log_b a})$, akkor
 $\longrightarrow T(n) = \Theta(n^{\log_b a} \lg n) (= \Theta(f(n) \lg n))$.
- ③ Ha $f(n) = \Omega(n^{\log_b a + \epsilon})$ és $a \cdot f(n/b) \leq c \cdot f(n)$ valamely $\epsilon > 0$ és $c < 1$ állandóra és elég nagy n -re, akkor
 $\longrightarrow T(n) = \Theta(f(n))$.

$$M_{\infty}(n) = M_{\infty}(n/2) + \Theta(\lg n)$$

Theorem (Tankönyv 4.6-2 feladat)

Ha $f(n) = \Theta(n^{\log_b a} \lg^k n)$, ahol $k \geq 0$, akkor a mester rekurzió megoldása:

$$T(n) = \Theta\left(n^{\log_b a} \lg^{k+1} n\right).$$

Esetünkben: $a=1, b=2, k=1$: $T(n) = \Theta(n^{\lg 1} \lg^2 n) = \Theta(\lg^2 n)$

Mátrix-szorzás

Soros algoritmus

Strassen algoritmus

Párhuzamos algoritmus

Összefésülő rendezés

Párhuzamos összefésülés

Batcher-féle páros-páratlan
összefésülés

Párhuzamos algoritmus

Strassen algoritmusa

- ➊ Osszuk fel az A és B mátrixokat $\frac{n}{2} \times \frac{n}{2}$ méretű részmátrixokra. $\text{work}=\text{span}=\Theta(1)$
  - ➋ Hozzunk létre 10 darab, szintén $\frac{n}{2} \times \frac{n}{2}$ méretű új mátrixot az előbb definiált részmátrixokkal meghatározva:
$$\begin{aligned} S_1 &= B_{12} - B_{22}, & S_2 &= A_{11} + A_{12}, & S_3 &= A_{21} + A_{22}, \\ S_4 &= B_{21} - B_{11}, & S_5 &= A_{11} + A_{22}, & S_6 &= B_{11} + B_{22}, \\ S_7 &= A_{12} - A_{22}, & S_8 &= B_{21} + B_{22}, & S_9 &= A_{11} - A_{21}, \\ S_{10} &= B_{11} + B_{12}. & \text{work: } \Theta(n^2), & & \text{span: } \Theta(\lg n) \end{aligned}$$
  - ➌ Ezek felhasználásával számoljunk ki újabb 7 mátrixot:
$$\begin{aligned} P_1 &= A_{11} \cdot S_1, & P_2 &= S_2 \cdot B_{22}, & P_3 &= S_3 \cdot B_{11}, & P_4 &= A_{22} \cdot S_4, \\ P_5 &= S_5 \cdot S_6, & P_6 &= S_7 \cdot S_8, & P_7 &= S_9 \cdot S_{10}. \end{aligned}$$
$$\text{work: } \Theta(n^{\lg 7}), \text{ span: } \Theta(\lg^2 n)$$
  - ➍ És végül határozzuk meg a C (szintén $\frac{n}{2} \times \frac{n}{2}$ méretű) részmátrixait:
$$\begin{aligned} C_{11} &= P_5 + P_4 - P_2 + P_6, & C_{12} &= P_1 + P_2, \\ C_{21} &= P_3 + P_4, & C_{22} &= P_5 + P_1 - P_3 - P_7. \end{aligned}$$
$$\text{work: } \Theta(n^2), \text{ span: } \Theta(\lg n)$$
- $\text{work: } \Theta(n^{\lg 7}), \text{ span: } \Theta(\lg^2 n),$
- párhuzamosság: $\Theta(n^{\lg 7} / \lg^2 n)$

Összefésülő rendezés

procedure RENDEZ'(A, p, r)

- 1: **if** $p < r$ **then**
- 2: $q \leftarrow \lfloor (p + r)/2 \rfloor$
- 3:   **spawn** RENDEZ'(A, p, q)
- 4:   RENDEZ'(A, q+1, r)
- 5:   **sync**
- 6:   ÖSSZEFÉSÜL(A, p, q, r)
- 7: **end if**

end procedure

procedure ÖSSZEFÉSÜL(A,p,q,r)

1: $n_1 \leftarrow q-p+1$	10: $i \leftarrow j \leftarrow 1$
2: $n_2 \leftarrow r-q$	11: for $k \leftarrow p$ to r do
3: for $i \leftarrow 1$ to n_1 do	12: if $L[i] \leq R[j]$ then
4: $L[i] \leftarrow A[p+i-1]$	13: $A[k] \leftarrow L[i]$
5: end for	14: $i \leftarrow i + 1$
6: for $j \leftarrow 1$ to n_2 do	15: else
7: $R[j] \leftarrow A[q+j]$	16: $A[k] \leftarrow R[j]$
8: end for	17: $j \leftarrow j + 1$
9: $L[n_1+1] \leftarrow R[n_2+1] \leftarrow \infty$	18: end if
	19: end for
	end procedure

Összefésülő rendezés

procedure RENDEZ'(A, p, r)

- 1: **if** $p < r$ **then**
- 2: $q \leftarrow \lfloor (p + r)/2 \rfloor$
- 3:   **spawn** RENDEZ'(A, p, q)
- 4:   RENDEZ'(A, q+1, r)
- 5:   **sync**
- 6:   ÖSSZEFÉSÜL(A, p, q, r)
- 7: **end if**

end procedure

procedure ÖSSZEFÉSÜL(A, p, q, r)

- 1: $n_1 \leftarrow q - p + 1$
- 2: $n_2 \leftarrow r - q$
- 3: **for** $i \leftarrow 1$ **to** n_1 **do**
- 4: $L[i] \leftarrow A[p + i - 1]$
- 5: **end for**
- 6: **for** $j \leftarrow 1$ **to** n_2 **do**
- 7: $R[j] \leftarrow A[q + j]$
- 8: **end for**
- 9: $L[n_1 + 1] \leftarrow R[n_2 + 1] \leftarrow \infty$

- 10: $i \leftarrow j \leftarrow 1$
- 11: **for** $k \leftarrow p$ **to** r **do**
- 12:   **if** $L[i] \leq R[j]$ **then**
- 13: $A[k] \leftarrow L[i]$
- 14: $i \leftarrow i + 1$
- 15:   **else**
- 16: $A[k] \leftarrow R[j]$
- 17: $j \leftarrow j + 1$
- 18:   **end if**
- 19: **end for**

end procedure

► work:

$$R'_1(n) = \Theta(n \lg n) \\ (2R'_1(n/2) + \Theta(n))$$

► span:

$$R'_\infty(n) = \Theta(n) \\ (R'_\infty(n/2) + \Theta(n))$$

► párhuzamosság:

$\Theta(\lg n)$
Ez elég „sovány”.
Nincs annyi adat,
hogy néhány száz
processzort
érdekes legyen
használni a
rendezéshez.

► Lehetne-e az
összefésülést is
párhuzamosítani?

Összefésülő rendezés

procedure RENDEZ'(A, p, r)

- 1: **if** $p < r$ **then**
- 2: $q \leftarrow \lfloor (p + r)/2 \rfloor$
- 3:   **spawn** RENDEZ'(A, p, q)
- 4:   RENDEZ'(A, q+1, r)
- 5:   **sync**
- 6:   ÖSSZEFÉSÜL(A, p, q, r)
- 7: **end if**

end procedure

procedure ÖSSZEFÉSÜL(A, p, q, r)

- 1: $n_1 \leftarrow q - p + 1$
- 2: $n_2 \leftarrow r - q$
- 3: **for** $i \leftarrow 1$ **to** n_1 **do**
- 4: $L[i] \leftarrow A[p + i - 1]$
- 5: **end for**
- 6: **for** $j \leftarrow 1$ **to** n_2 **do**
- 7: $R[j] \leftarrow A[q + j]$
- 8: **end for**
- 9: $L[n_1 + 1] \leftarrow R[n_2 + 1] \leftarrow \infty$

- 10: $i \leftarrow j \leftarrow 1$
  - 11: **for** $k \leftarrow p$ **to** r **do**
  - 12:   **if** $L[i] \leq R[j]$ **then**
  - 13: $A[k] \leftarrow L[i]$
  - 14: $i \leftarrow i + 1$
  - 15:   **else**
  - 16: $A[k] \leftarrow R[j]$
  - 17: $j \leftarrow j + 1$
  - 18:   **end if**
  - 19: **end for**
- end procedure**

► work:
 $R'_1(n) = \Theta(n \lg n)$
 $(2R'_1(n/2) + \Theta(n))$

► span:
 $R'_\infty(n) = \Theta(n)$
 $(R'_\infty(n/2) + \Theta(n))$

► párhuzamosság:
 $\Theta(\lg n)$
Ez elég „sovány”.
Nincs annyi adat,
hogy néhány száz
processzort
érdekes legyen
használni a
rendezéshez.

► Lehetne-e az
összefésülést is
párhuzamosítani?

Összefésülő rendezés

procedure RENDEZ'(A, p, r)

- 1: **if** $p < r$ **then**
- 2: $q \leftarrow \lfloor (p + r)/2 \rfloor$
- 3:   **spawn** RENDEZ'(A, p, q)
- 4:   RENDEZ'(A, q+1, r)
- 5:   **sync**
- 6:   ÖSSZEFÉSÜL(A, p, q, r)
- 7: **end if**

end procedure

procedure ÖSSZEFÉSÜL(A,p,q,r)

1: $n_1 \leftarrow q-p+1$	10: $i \leftarrow j \leftarrow 1$
2: $n_2 \leftarrow r-q$	11: for $k \leftarrow p$ to r do
3: for $i \leftarrow 1$ to n_1 do	12: if $L[i] \leq R[j]$ then
4: $L[i] \leftarrow A[p+i-1]$	13: $A[k] \leftarrow L[i]$
5: end for	14: $i \leftarrow i + 1$
6: for $j \leftarrow 1$ to n_2 do	15: else
7: $R[j] \leftarrow A[q+j]$	16: $A[k] \leftarrow R[j]$
8: end for	17: $j \leftarrow j + 1$
9: $L[n_1+1] \leftarrow R[n_2+1] \leftarrow \infty$	18: end if
	19: end for
- end procedure**

► work:

$$R'_1(n) = \Theta(n \lg n) \\ (2R'_1(n/2) + \Theta(n))$$

► span:

$$R'_\infty(n) = \Theta(n) \\ (R'_\infty(n/2) + \Theta(n))$$

► párhuzamosság:

$$\Theta(\lg n)$$

Ez elég „sovány”.

Nincs annyi adat,
hogy néhány száz
processzort

értelmes legyen
használni a
rendezéshez.

► Lehetne-e az
összefésülést is
párhuzamosítani?

Összefésülő rendezés

procedure RENDEZ'(A, p, r)

- 1: **if** $p < r$ **then**
- 2: $q \leftarrow \lfloor (p + r)/2 \rfloor$
- 3:   **spawn** RENDEZ'(A, p, q)
- 4:   RENDEZ'(A, q+1, r)
- 5:   **sync**
- 6:   ÖSSZEFÉSÜL(A, p, q, r)
- 7: **end if**

end procedure

procedure ÖSSZEFÉSÜL(A,p,q,r)

1: $n_1 \leftarrow q-p+1$	10: $i \leftarrow j \leftarrow 1$
2: $n_2 \leftarrow r-q$	11: for $k \leftarrow p$ to r do
3: for $i \leftarrow 1$ to n_1 do	12: if $L[i] \leq R[j]$ then
4: $L[i] \leftarrow A[p+i-1]$	13: $A[k] \leftarrow L[i]$
5: end for	14: $i \leftarrow i + 1$
6: for $j \leftarrow 1$ to n_2 do	15: else
7: $R[j] \leftarrow A[q+j]$	16: $A[k] \leftarrow R[j]$
8: end for	17: $j \leftarrow j + 1$
9: $L[n_1+1] \leftarrow R[n_2+1] \leftarrow \infty$	18: end if
	19: end for
- end procedure**

► work:

$$R'_1(n) = \Theta(n \lg n) \\ (2R'_1(n/2) + \Theta(n))$$

► span:

$$R'_\infty(n) = \Theta(n) \\ (R'_\infty(n/2) + \Theta(n))$$

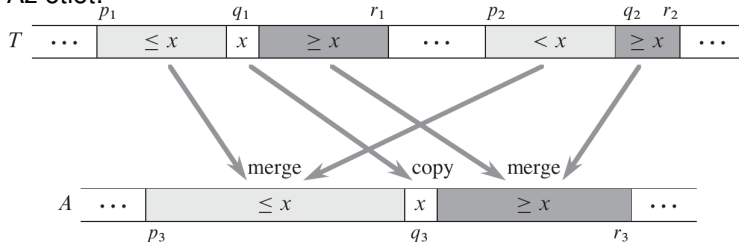
► párhuzamosság:

$\Theta(\lg n)$
Ez elég „sovány”.
Nincs annyi adat,
hogy néhány száz
processzort
értelmes legyen
használni a
rendezéshez.

► Lehetne-e az
összefésülést is
párhuzamosítani?

Az ötlet:

procedure BINÁRIS_KERES
(x, A, p, r)

1: alsó $\leftarrow p$

2: felső $\leftarrow \text{MAX}(p, r+1)$

3: **while** alsó $<$ felső **do**

4: közepső $\leftarrow$
     $\lfloor (\text{alsó} + \text{felső}) / 2 \rfloor$

5: **if** $x \leq A[\text{közepső}]$ **then**

6:     felső $\leftarrow$ közepső

7: **else**

8:     alsó $\leftarrow$ közepső + 1

9: **end if**

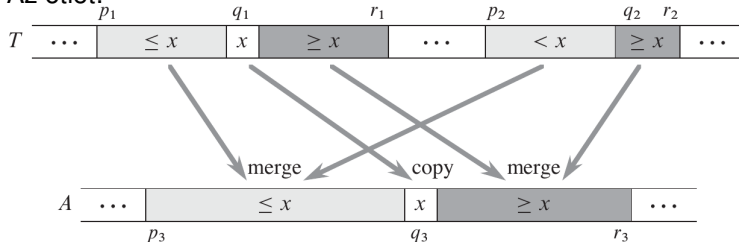
10: **end while**

11: **return** felső

end procedure

Az ötlet:

procedure BINÁRIS_KERES
 (x, A, p, r)

1: alsó $\leftarrow$ p

2: felső $\leftarrow$ MAX(p, r+1)

3: **while** alsó < felső **do**

4: közép $\leftarrow$
 $\lfloor (\text{alsó} + \text{felső}) / 2 \rfloor$

5: **if** $x \leq A[\text{közép}]$ **then**

6: felső $\leftarrow$ közép

7: **else**

8: alsó $\leftarrow$ közép+1

9: **end if**

10: **end while**

11: **return** felső

end procedure

Párhuzamos összefésülés

procedure P_ÖSSZEFÉSÜL($T, p1, r1, p2, r2, A, p3$)

1: $n1 \leftarrow r1 - p1 + 1$

2: $n2 \leftarrow r2 - p2 + 1$

3: **if** $n1 < n2$ **then**

4:   ($p1, r1, n1$) és ($p2, r2, n2$) felcserélése

5: **end if**

6: **if** $n1 > 0$ **then**

7:    $q1 \leftarrow \lfloor (p1 + p2) / 2 \rfloor$

8:    $q2 \leftarrow \text{BINÁRIS\_KERES}(T[q1], T, p2, r2)$

9:    $q3 \leftarrow p3 + (q1 - p1) + (q2 - p2)$

10: $A[q3] \leftarrow T[q1]$

11: **spawn** P_ÖSSZEFÉSÜL($T, p1, q1-1, p2, q2-1, A, p3$)

12: P_ÖSSZEFÉSÜL($T, q1+1, r1, q2, r2, A, q3+1$)

13: **sync**

14: **end if**

end procedure

procedure P_ÖSSZEFÉSÜL($T, p1, r1, p2, r2, A, p3$)

```
1:  $n1 \leftarrow r1 - p1 + 1$ 
2:  $n2 \leftarrow r2 - p2 + 1$ 
3: if  $n1 < n2$  then
4:    $(p1, r1, n1)$  és  $(p2, r2, n2)$  felcserélése
5: end if
6: if  $n1 > 0$  then
7:    $q1 \leftarrow \lfloor (p1 + p2) / 2 \rfloor$ 
8:    $q2 \leftarrow \text{BINÁRIS\_KERES}(T[q1], T, p2, r2)$ 
9:    $q3 \leftarrow p3 + (q1 - p1) + (q2 - p2)$ 
10:   $A[q3] \leftarrow T[q1]$ 
11:  spawn P_ÖSSZEFÉSÜL
      ( $T, p1, q1 - 1, p2, q2 - 1, A, p3$ )
12:  P_ÖSSZEFÉSÜL( $T, q1 + 1, r1, q2, r2, A, q3 + 1$ )
13:  sync
14: end if
end procedure
```

► **work:** $F_1(n) = \Theta(n)$
 $(F_1(\alpha n) + F_1((1 - \alpha)n) + \Theta(\lg n))$
 $0.25 \leq \alpha \leq 0.75$

► **span:**
 $F_\infty(n) = \Theta(\lg^2 n)$
 $(F_\infty(3n/4) + \Theta(\lg n))$

► **párhuzamosság:**
 $\Theta(n / \lg^2 n)$

Mátrix-szorzás

Soros algoritmus
Strassen algoritmus
Párhuzamos algoritmus

Összefésülő rendezés

Párhuzamos összefésülés

Batcher-féle páros-páratlan
összefésülés

procedure P_ÖSSZEFÉSÜL($T, p1, r1, p2, r2, A, p3$)

```
1:  $n1 \leftarrow r1 - p1 + 1$ 
2:  $n2 \leftarrow r2 - p2 + 1$ 
3: if  $n1 < n2$  then
4:    $(p1, r1, n1)$  és  $(p2, r2, n2)$  felcserélése
5: end if
6: if  $n1 > 0$  then
7:    $q1 \leftarrow \lfloor (p1 + p2) / 2 \rfloor$ 
8:    $q2 \leftarrow \text{BINÁRIS\_KERES}(T[q1], T, p2, r2)$ 
9:    $q3 \leftarrow p3 + (q1 - p1) + (q2 - p2)$ 
10:   $A[q3] \leftarrow T[q1]$ 
11:  spawn P_ÖSSZEFÉSÜL
      ( $T, p1, q1 - 1, p2, q2 - 1, A, p3$ )
12:  P_ÖSSZEFÉSÜL( $T, q1 + 1, r1, q2, r2, A, q3 + 1$ )
13:  sync
14: end if
end procedure
```

► **work:** $F_1(n) = \Theta(n)$
 $(F_1(\alpha n) + F_1((1 - \alpha)n) + \Theta(\lg n))$
 $0.25 \leq \alpha \leq 0.75$

► **span:**
 $F_\infty(n) = \Theta(\lg^2 n)$
 $(F_\infty(3n/4) + \Theta(\lg n))$

► **párhuzamosság:**
 $\Theta(n / \lg^2 n)$

procedure P_ÖSSZEFÉSÜL($T, p1, r1, p2, r2, A, p3$)

```
1:  $n1 \leftarrow r1 - p1 + 1$ 
2:  $n2 \leftarrow r2 - p2 + 1$ 
3: if  $n1 < n2$  then
4:    $(p1, r1, n1)$  és  $(p2, r2, n2)$  felcserélése
5: end if
6: if  $n1 > 0$  then
7:    $q1 \leftarrow \lfloor (p1 + p2) / 2 \rfloor$ 
8:    $q2 \leftarrow \text{BINÁRIS\_KERES}(T[q1], T, p2, r2)$ 
9:    $q3 \leftarrow p3 + (q1 - p1) + (q2 - p2)$ 
10:   $A[q3] \leftarrow T[q1]$ 
11:  spawn P_ÖSSZEFÉSÜL
      ( $T, p1, q1 - 1, p2, q2 - 1, A, p3$ )
12:  P_ÖSSZEFÉSÜL( $T, q1 + 1, r1, q2, r2, A, q3 + 1$ )
13:  sync
14: end if
end procedure
```

► **work:** $F_1(n) = \Theta(n)$
 $(F_1(\alpha n) + F_1((1 - \alpha)n) + \Theta(\lg n))$
 $0.25 \leq \alpha \leq 0.75$

► **span:**
 $F_\infty(n) = \Theta(\lg^2 n)$
 $(F_\infty(3n/4) + \Theta(\lg n))$

► **párhuzamosság:**
 $\Theta(n / \lg^2 n)$

procedure RENDEZ(A, p, r, B, s)

1: $n \leftarrow r-p+1$

2: **if** $n = 1$ **then**

3:    $B[s] \leftarrow A[p]$

4: **else**

5:   Legyen $T[1..n]$ új tömb

6:    $q1 \leftarrow \lfloor (p+r)/2 \rfloor$

7:    $q2 \leftarrow q1-p+1$

8:   **spawn** RENDEZ(A, p, q1, T, 1)

9:   RENDEZ(A, q1+1, r, T, q2+1)

10: **sync**

11:    $P\_ÖSSZEFÉSÜL$
          (T, 1, q2, q2+1, n, B, s)

12: **end if**

end procedure

► work:

$$R_1(n) = \Theta(n \lg n) \\ (2R_1(n/2) + \Theta(n))$$

► span:

$$R_\infty(n) = \Theta(\lg^3 n) \\ (R_\infty(n/2) + \Theta(\lg^2 n))$$

► párhuzamosság:
 $\Theta(n / \lg^2 n)$

Itt már egy masszív
párhuzamosítást
lehet elérni.

procedure RENDEZ(A, p, r, B, s)

```
1:  $n \leftarrow r - p + 1$ 
2: if  $n = 1$  then
3:    $B[s] \leftarrow A[p]$ 
4: else
5:   Legyen  $T[1..n]$  új tömb
6:    $q1 \leftarrow \lfloor (p+r)/2 \rfloor$ 
7:    $q2 \leftarrow q1 - p + 1$ 
8:   spawn RENDEZ(A, p, q1, T, 1)
9:   RENDEZ(A, q1+1, r, T, q2+1)
10:  sync
11:   $P\_ÖSSZEFÉSÜL$ 
      (T, 1, q2, q2+1, n, B, s)
12: end if
end procedure
```

► work:

$$R_1(n) = \Theta(n \lg n) \\ (2R_1(n/2) + \Theta(n))$$

► span:

$$R_\infty(n) = \Theta(\lg^3 n) \\ (R_\infty(n/2) + \Theta(\lg^2 n))$$

► párhuzamosság:
 $\Theta(n / \lg^2 n)$

Itt már egy masszív
párhuzamosítást
lehet elérni.

procedure RENDEZ(A, p, r, B, s)

```
1:  $n \leftarrow r - p + 1$ 
2: if  $n = 1$  then
3:    $B[s] \leftarrow A[p]$ 
4: else
5:   Legyen  $T[1..n]$  új tömb
6:    $q1 \leftarrow \lfloor (p+r)/2 \rfloor$ 
7:    $q2 \leftarrow q1 - p + 1$ 
8:   spawn RENDEZ(A, p, q1, T, 1)
9:   RENDEZ(A, q1+1, r, T, q2+1)
10:  sync
11:   $P\_ÖSSZEFÉSÜL$ 
    (T, 1, q2, q2+1, n, B, s)
12: end if
end procedure
```

► work:

$$R_1(n) = \Theta(n \lg n) \\ (2R_1(n/2) + \Theta(n))$$

► span:

$$R_\infty(n) = \Theta(\lg^3 n) \\ (R_\infty(n/2) + \Theta(\lg^2 n))$$

► párhuzamosság:
 $\Theta(n / \lg^2 n)$

Itt már egy masszív
párhuzamosítást
lehet elérni.

procedure RENDEZ(A, p, r, B, s)

```
1:  $n \leftarrow r - p + 1$ 
2: if  $n = 1$  then
3:    $B[s] \leftarrow A[p]$ 
4: else
5:   Legyen  $T[1..n]$  új tömb
6:    $q1 \leftarrow \lfloor (p+r)/2 \rfloor$ 
7:    $q2 \leftarrow q1 - p + 1$ 
8:   spawn RENDEZ(A, p, q1, T, 1)
9:   RENDEZ(A, q1+1, r, T, q2+1)
10:  sync
11:   $P\_ÖSSZEFÉSÜL$ 
    ( $T, 1, q2, q2+1, n, B, s$ )
12: end if
end procedure
```

► work:

$$R_1(n) = \Theta(n \lg n) \\ (2R_1(n/2) + \Theta(n))$$

► span:

$$R_\infty(n) = \Theta(\lg^3 n) \\ (R_\infty(n/2) + \Theta(\lg^2 n))$$

► párhuzamosság:
 $\Theta(n / \lg^2 n)$

Itt már egy masszív
párhuzamosítást
lehet elérni.

Batcher-féle páros-páratlan összefésülés

Párhuzamosság

Kósa Márk
Pánovics János
Szathmáry László
Halász Gábor

Mátrix-szorzás

Soros algoritmus
Strassen algoritmus
Párhuzamos algoritmus

Összefésülő rendezés

Párhuzamos összefésülés
Batcher-féle páros-páratlan
összefésülés

Az ötlet:

$A = \{ \underline{1}, 2, \underline{3}, 4, \underline{5}, 9, \underline{12}, 14, \underline{19}, 20 \};$

$B = \{ 6, \underline{7}, 8, \underline{10}, 11, \underline{13}, 15, \underline{16}, 17, \underline{18} \};$

$u = \{ \underline{1}, \underline{3}, \underline{5}, \underline{7}, \underline{10}, \underline{12}, \underline{13}, \underline{16}, \underline{18}, \underline{19} \};$

$v = \{ \underline{2}, \underline{4}, 6, 8, 9, 11, \underline{14}, 15, 17, 20 \};$

Batcher-féle páros-páratlan összefésülés

Párhuzamosság

Kósa Márk
Pánovics János
Szathmáry László
Halász Gábor

Mátrix-szorzás

Soros algoritmus

Strassen algoritmus

Párhuzamos algoritmus

Összefésülő rendezés

Párhuzamos összefésülés

Batcher-féle páros-páratlan
összefésülés

Az ötlet:

$A = \{ \underline{1}, 2, \underline{3}, 4, \underline{5}, 9, \underline{12}, 14, \underline{19}, 20 \};$

$B = \{ 6, \underline{7}, 8, \underline{10}, 11, \underline{13}, 15, \underline{16}, 17, \underline{18} \};$

$u = \{ \underline{1}, \underline{3}, \underline{5}, \underline{7}, \underline{10}, \underline{12}, \underline{13}, \underline{16}, \underline{18}, \underline{19} \};$

$v = \{ \underline{2}, \underline{4}, \underline{6}, \underline{8}, \underline{9}, \underline{11}, \underline{14}, \underline{15}, \underline{17}, \underline{20} \};$

Batcher-féle páros-páratlan összefésülés

Párhuzamosság

Kósa Márk
Pánovics János
Szathmáry László
Halász Gábor

Mátrix-szorzás

Soros algoritmus
Strassen algoritmus
Párhuzamos algoritmus

Összefésülő rendezés

Párhuzamos összefésülés
Batcher-féle páros-páratlan
összefésülés

Az ötlet:

$A = \{ \underline{1}, 2, \underline{3}, 4, \underline{5}, 9, \underline{12}, 14, \underline{19}, 20 \};$

$B = \{ 6, \underline{7}, 8, \underline{10}, 11, \underline{13}, 15, \underline{16}, 17, \underline{18} \};$

$u = \{ \underline{1}, \underline{3}, \underline{5}, \underline{7}, \underline{10}, \underline{12}, \underline{13}, \underline{16}, \underline{18}, \underline{19} \};$

$v = \{ \underline{2}, \underline{4}, 6, 8, \underline{9}, 11, \underline{14}, 15, 17, \underline{20} \};$

Batcher-féle páros-páratlan összefésülés

procedure B_ÖSSZEFÉSÜL(T, p1, r1, p2, r2, A, p3, k)

```
1: n1  $\leftarrow \lceil (r1-p1+1)/k \rceil$ 
2: n2  $\leftarrow \lceil (r2-p2+1)/k \rceil$ 
3: if p1 > r1 then
4:   parallel for i  $\leftarrow 0$  to n2-1 do
5:     A[p3+k*i]  $\leftarrow$  T[p2+k*i]
6:   end for
7: else if p2 > r2 then
8:   parallel for i  $\leftarrow 0$  to n1-1 do
9:     A[p3+k*i]  $\leftarrow$  T[p1+k*i]
10:  end for
11: end if
12: else
13:   kk  $\leftarrow$  k+k
14:   spawn B_ÖSSZEFÉSÜL(T, p1, r1, p2+k, r2, A, p3, kk)
15:   B_ÖSSZEFÉSÜL(T, p1+k, r1, p2, r2, A, p3, kk)
16:   sync
17:   parallel for i  $\leftarrow 1$  to  $\lfloor (n1+n2)/2 \rfloor$  do
18:     if A[p3+i*kk-kk] > A[p3+i*kk] then
19:       A[p3+i*kk-kk] és A[p3+i*kk] felcserélése
20:     end if
21:   end for
22: end if
end procedure
```

Az ötlet:

A = { 1, 2, 3, 4, 5, 9, 12, 14, 19, 20 };

B = { 6, 7, 8, 10, 11, 13, 15, 16, 17, 18 };

u = { 1, 3, 5, 7, 10, 12, 13, 16, 18, 19 };

v = { 2, 4, 6, 8, 9, 11, 14, 15, 17, 20 };

